Ե. ՏԱՐԻ ԹՎԻ 1565 16 Temmuz 1936 ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ ՇԱԲԱԹ 16 ՅՈՒԼԻՍ 1936

AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 ղրշ.	1400 ղրշ.
Արտասահման	110 ֆր.	200 ֆր.
Ամերիկա	9 տոլար	15 դոլար.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Գալաթա, Թիւնէլի խան Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ՆԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

Տակացողութեան գետին մը գտնուած է

Շաբթու վերջ համաձայնութեան մը

ԳՈՑԱՑՄԱՆ ԿԸ ՍՊԱՍՈՒԻ

Երէկ Մոնթրէօյէ հասած լուրերը լաւատես են։ Այս նպաստաւոր արդիւնքը ձեռք բերուած է մասնաւորաբար չնորհիւ միջամտութեան Ֆրանսայի, որ բանաձեւ մը գտած է հաչտեցնելու համար ռուս և անգլ. նախագիծները։

Թաղ. չրջանակները կ'ըսեն որ Մեծն Բրիտանիա արամագիր է ներգրաւիլ ընդունելու նեղուցներու յանձնաժողովին ջնջումը, ինչպէս նաև Թուրքիոյ պահանջը և զիջումներ կատարած է հաչտարար լուծում մը գտնելու համար խաղաղութեան ժամանակ նեղուցներէ Սովէթ նաւատորմիղներուն անցքին մասին։

Լաւատեղեակը անձնաւորապէս թիւններ կը հաւաստեն որ գործնապէս մէկ տարակարծութիւն գոյութիւն ունի Թուրքիոյ և սովէթ պատուիրակութեանց միջև։ Առժամեայ բանաձեւ մը գտնուած է և ընդունուած պատուիրակներուն կողմէ ի մասին պատերազմի ժամանակ մարտանաւերուն նեղուցներէն անցքին։

Այս բանաձեւին համաձայն, պատերազմի պարագային եթէ Թուրքիա չեզոք մնայ, նեղուցները բոլոր պետութեանց պատկանող մարտանաւերուն բացուին փակ պիտի մնան։

Միւսիայն Ազգաժողովի յանձնաժողովութիւնները գործադրելու պաշտօն ստանձնող նաւերը բացառաբար պիտի կրնան անցնիլ նեղուցներէն։ Նեղուցներու յանձնաժողովին մասին զանազան պատուիրակութիւններ հրամանագրեր ուղարկած են իրենց կառավարութիւններէն։

Կ'ենթադրուի որ նոր հրահանգները, որ պատուիրակութիւնները կը ստանան իրենց կառավարութիւններէն, ժամանակին պիտի հասնին և թոյլ պիտի տան տարագօրէն համաձայնութեան մը յանգելու քանի որ համաձայնութեան գետինը արդէն իսկ պատրաստուած է։

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻՆՉԵՒ ԾԱԲԹՈՒ ՎԵՐՋ ՊԻՏԻ ԳՈՑԱՆԱՑ

ՄՈՆԹՐԷՕ 14.— Թուրքիոյ, Անգլիոյ և Ռուսիոյ միջև կ'ենթադրուի որ այչուս ոչ մէկ տարակարծութիւն գոյութիւն ունի գլխաւոր կէտերու մասին։ Բոլոր խնդիրը այժմ կը կայանայ մարտանաւերուն Միջերկրական Սև Ծով անցքին համաձայն չրջանային ուխտերուն տրամադրութեանց։ Թուրքիա չընդունիր արտօնել այս անցքը։ Կը կարծուի որ Ֆրանսա և Ռումանիա ի վերջոյ պիտի հաւանին Թրքական տեսակէտին և հաւանաբար ընդհ. համաձայնութիւն մը պիտի գոյանայ այս ծրագրի վերջ։

ԹՈՒՐՔԵԻՖՐԱՆՍ. ՈՒԽՏ ՄԸ

Մոնթրէօյէ հասած հաւաստի տեղեկութեանց համաձայն խնդրոյ ամբողջ է Թուրքիոյ և Ֆրանսայի միջև ուխտ մը կնքել։

ԹԻԹՈՒԼԷՍՔՈՒ ՄՕՆԹՐԷՕ ԿԸ ԴԱՌՆԱՑ

Պուքրէշէ կը հաղորդուի որ ռումէն վարչապետին և Թիթուլէսքուի միջև ծագած վէճը հարթուած ըլլալով ռումէն արտաքին նախարարը Սեպտեմբերի օր Մոնթրէօ պիտի մեկնի։

Միւս կողմէ հելլէն պատուիրակութեան նախագահը Ցունատան ստանձնած ըլլալով անոր պիտի յաջորդէ Փարիզի հելլէն դեսպան Փոլիթիս։

ԱՆԳԼ. ԴԱՀԼԻՃԸ ՀՐԱՀԱՆԳ ՏՈՒԻՍ

ԼՈՆՏՈՆ, 15.— Անգլ. դահլիճը այս առաւօտ գումարուելով, աչքէ անցուց նեղուցներու խորհրդաժողովի վերջին արդիւնքը և Մոնթրէոյի անգլ. պատուիրակներուն նոր հրահանգ տուաւ։

Լաւատեղեակ չրջանակները կը հաղորդեն որ խորհրդաժողովը այսօր վերջնական համաձայնութիւնը ձեռք պիտի բերէ։

Դահլիճը մի նգամայն քննեց Լօքարնոյի խորհրդաժողովը և աւստրիական հարցերու հետեւանքով Եւրոպայի մէջ ստեղծուած կացութիւնը։

Գերմանիա գործնապէս կ'ամրացնէ ՀՌԵՆՈՍԸ

ԱՆԳԼԻԱ ԴԻՄԱԿՆԵՐՈՎ Կ'ՕԺՏԷ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 15.— 850 հազար սթերլինի բացառիկ վարկ մը աւելցաւ ներքին նախարարութեան պիւտճէին, գնման համար հեղձուցիչ գազի դիմակներու, որոնցմով օժտել կ'ուզէ կառավարութիւնը ամբողջ ժողովուրդը։

ԼՈՆՏՈՆ 15.—«Տէյլի Հէրալտ»ի համաձայն, Գերմանիա որոշած է Ռայնոյի չրջանի զօրապաշտպանական գրաւումը։ Այսպէս մտադիր է Գերմանիոյ քաղաքներու մէջ պահել այնքան զինուոր որքան կայ Ֆրանսական սահմանի քաղաքներու մէջ։

Օրինակ, Սարպրուքի 8 հարիւր հոգինոց պահակախումբը 15 հազարի պիտի բարձրացուի։ Միւս կողմէ կարելի եղածին չափ փութով պիտի ձեռնարկուի ամրութիւններու շինութեան։

ԳԵՐԼԻՆ, 15.—«Բէօլնիչէ Ցայթունկ» կը գրէ թէ Գերմանիա իրաւունք ունի պահանջելու իր հին գաղթավայրերը և կ'ըսէ թէ մերժելու մասին Անգլիոյ ըրած պատճառաբանութիւնը «անպաշտպանելի, վտանգաւոր և կեղծաւոր է»։

ՉԵԽՈՍԼՕՎԱՔԻԱ ՉԻ ԻԱՆԱՐ ՖԱՇՇԱԿԱՆ ՃԱԿԱՏԻՆ

Իտալիա-գերման զին. դաշնագի՞ր մը

ՓԱՐԻԶ 14.— «Էյվոռ»ի կը հաղորդեն Հռոմէն.— Մէկ քանի օր առաջ Հռոմ եկած գերման զին. պատուիրակութիւնը կարգ մը մասնագիտական խնդիրներու մասին համաձայնութիւն մը ձեռք բերելու համար բանակցութեանց պիտի ձեռնարկէ և պիտի տեսակցի սպայակոյտերու միջև կնքուած պայմանագրութեան մասին։ Կիսապաշտօնական աղբիւրէ կը հաւաստուի թէ՝ Իտալիա կը բաղձայ քննել այն համաձայնութիւնները որ պիտի կրնան փոխադարձել Լավալի Հռոմի մէջ ստորագրած Հռոմի համաձայնութիւններէն քիչ վերջ գոր. Կամբլէնի յանուն Ֆրանսայի Իտալիոյ սպայակոյտին հետ կնքած համաձայնութեանց։ Կը կարծուի որ Իտալիա Գերմանիոյ հետ ալ Ֆրանսացիներուն հետ կնքածին նման համաձայնութիւն մը պիտի կնքէ։

ՎԻԷՆՆԱ 15 — Կը հաղորդուի որ աւստրեւգերման համաձայնութեան պարունակած մասնագիտական միջոցները խառն յանձնաժողովի մը կողմէ պիտի հակակշռուին։ Զեռնհաս աղբիւրէ կը հաւաստուի որ արտաքին քաղաքականութեան խնդիրները այս յանձնաժողովին սահմանուած չեն։

ՖՕՆ ՓԱՓԷՆ. ԼՈՆՏՈՆԻ ԴԵՍՊԱՆ

ՊԵՐԼԻՆ 15.— Զրոյց կը չրջի որ ֆոն Փափէն ի մոտոյ Լոնտոնի գերման դեսպան պիտի անուանուի։ Վիէննայի իր պաշտօնը վերջ գտած կը նկատուի աւստրեւգերման համաձայնութեանց ստորագրումէն յետոյ։

ՉԵԽԻԱ ՀԱՒԱՏԱՐԻՄ ԻՐ ԶԻՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ

ՓԱՐԻԶ 15.— Իրաւասու չրջանակները կը հերքեն այն մեկնաբանութիւնները որ կատարուած են հետեւցնելով Հոտցայի Վիէննայէ անցքէն և Պերլինի չէխոսլովաք դեսպան Մասթնիի Փրակա դարձէն։ Կը հերքուի որ Մասթնի ոեւէ գերման առաջարկ բերած է։ Քաղաք. չրջանակները կը ճչդեն որ Զէխոսլովաքիա կը ջանայ լաւ յարաբերութիւններ ունենալ իր բոլոր դրացիներուն հետ, բայց հաւատարիմ կը մնայ իր զինակցութիւններուն։

ՇՈՒՇՆԻԿ ԿԸ ՀՐԱԺԱՐԻ

ԼՈՆՏՈՆ 15. — «Տէյլի Հէրըլտ» կ'ըսէ թէ Շուշնիկ պիտի հրաժարի և պիտի քաչուի քաղ. կեանքէ։ Իրեն պիտի յաջորդէ քարոզութեան նախարար և հայրենասէրներու միութեան նախագահ գնդապետ Ատամս։ Այս վերջինը երէկ խօսած իր ճառին մէջ ըսած է թէ Աւստրիա բնաւ չէ շարժած Գերմանիոյ դէմ և չպիտի շարժի։ որովհետեւ այդ տեսակ բան մը դէմ է բնութեան որովհետեւ Աւստրիացիները և Գերմանները նոյն ցեղէն են և նոյն արիւնը կը կրեն։

ԱԶԳ. ՏՕՆԸ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

«Մեր երդումը յարգեցիք» կ'ըսէ Պլում

ԹԵԹԵՒ ԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՓԱՐԻԶ 15.— Երէկ ազգային հրապարակի վրայ տեղի ունեցած ժողովրդային ճակատի մեծ ցոյցին առթիւ, վարչապետ Պլում արտասանեց հետեւեալ ճառը.— Մէկ տարի առաջ ամէնքս ալ հոս էինք։ Բոլորս ալ միեւնոյն երդումը ըրինք։ Ցարգեցինք մեր երդումը ու պիտի յարգենք։ Այդ երդումը կը պարտադրէր մեզ ամէն բանէ առաջ միութիւն ունենալ ու այդ միութիւնը կատարեալ է։ Երկիրը ուզած էր որ այդ միութիւնը առաջ գայ։ Անոր չնորհիւ ձեռք բերինք այժմէն իսկ առաջ եկած արդիւնքները։ Տասնրհինգ օրէն ծերակոյտը և երեսփ. ժողովը միասին պիտի քուէարկեն ընկերային օրէնքներ, որոնք իրենց ոգիով ու բովանդակութեամբ բարենորոգումէ աւելի բան մըն են. քանի որ փոփոխութիւն մը կը նշանակեն։

Վարչապետը թուելէ յետոյ ծրագրուած բարենորոգումները, աւելցուց. «Այսքան յաջողութիւններ ապահովող միութիւնը պէտք է պաշտպանուի ամէն յարձակման դէմ։ Նորէն երդում ընենք։ Ամէն ընկերում անկարգութիւն առաջ պիտի բերէ անպատճառ։ Այն կառավարութիւնը որու կը նախագահեմ, կ'ուզէ ձեր հետ ամրապնդել հանրապետութիւնը։

ՓԱՐԻԶ 15.— Երէկ ժամը 19էն յետոյ նոր միջադէպեր տեղի ունեցան Շան զ'Էլիզէի մէջ. ձախերու և աջերու միջև։ Ոստիկանութիւնը ստիպուեցաւ բազմաթիւ անգամներ միջամտել, ցուցարարները ցրելու և ընդհարումներու տեղի տալու համար։ Միւս կողմէ գլխի բարելաւում մը առաջ եկաւ բանւորական վէճերու մէջ։ Բազմաթիւ գործարաններ, որ գրաւուած էին բանթողներէ, պարպուեցան։ Միայն հիւսիսային չրջանի մէջ 10 հազար բանւորներ պարպեցին 10 հաստատութիւններ։

Հունգարիա ինչե՞ր կ'ակնկալէ ֆաշտական ճակատէն

Իտալիա երախտապարտ է Գերմանիոյ Կ'ԸՍԷ ԿՈՍՍ ՎՕԼՖԻ

ՊԵՐԼԻՆ, 15։—Իտալիոյ տնտեսական կազմակերպութեանց տնօրէն կոմս Վօլֆի, որ ներկայիս պաշտօնով Պերլին կը գտնուի, »Պերլինէր Պէօրսէնցայթունկ»ի կատարած յայտարարութեան մէջ Իտալիոյ և Գերմանիոյ միջև տնտես. յարաբերութիւններ հաստատելու կարեւորութիւնը չեչտեց։

Ան մասնաւորաբար յայտարարեց որ երկու ազգերը կը լրացնեն զիրար և Իտալիա երբեք չպիտի մոռնայ այն ընթացքը որուն հետեւեցաւ Գերմանիա պատիժներու չրջանին։

ԳԵՐՄԱՆ ԶԻՆ. ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԱՑՑԸ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲՆՈՑԹ ՉՈՒՆԻ

ՀՌՈՄ, 15.—Իրաւասու չրջանակները կը յայտարարեն որ Իտալիա այցելութիւնը գերման զին. մարմնին քաղաքավարական պարզ այցելութենէ մը կը բաղկանայ

Անոր այցելութիւնը զերծ է ամէն քաղաքական հանգամանքէ։

ՊՈՒՏԱՓԷՇԹ, 15.— Կառավարական պաշտօնաթերթ «Իժ-Մակյար-Սակ» կը չնորհաւորէ Գերմանեւ-աւստրիական համաձայնութիւնը, որ, կ'ըսէ երբէք չպիտի հակառակի մեր երկու զինակիցներուն և պիտի կ'արդագրէ նաեւ Դանուբեան հարցեր։

Երկու պետութիւնները, ինչպէս նաեւ կազմուելիք պետութեանց խմբակը պիտի ճանչնան հունգար տեսակէտը, ինչ որ կրնայ վճռական ազդեցութիւն ունենալ հարստահարուած Հունգարիոյ ընդարձակման վրայ։

ՖՐԱՆՍԱ ՉՈՒԶԵՐ ՅԵՏԱՁԳԵԼ

ՊՐԻՒՔՍԷԼԻ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

Գերմանիա Եւրոպայի կը ապառնայ կ'ըսէ «Իզվէսթիա»

ԱՆԳԼԻԱ ՉՈՒԶԵՐ ՎՃՏԱՑՆԵԼ ՖԱՇԻՍԹՆԵՐԸ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 15.— «Իզվէսթիա»ի մէջ հրատարակած յօդուածի մը մէջ Բատէք խօսելով աւստրեւգերման համաձայնութեան մասին կ'ըսէ որ այս համաձայնութիւնը կարելի եղաւ ամէն բանէ առաջ, որովհետեւ իտալական ֆաշականութիւնը հակառակ Եթիոպիոյ իր յաղթանակին, կամ աւելի ճիշդ, այս յաղթանակին հետեւանքով ալ աւելի տկարացած է Եւրոպայի մէջ։

Մօտ ատենէն իտալեւգերման դիւանագիտական հասարակաց ճակատ մը ստեղծելու անհրաժեշտութիւնը,—կ'ըսէ Բատէք— ամէն պարագայի գլխաւոր պատճառն է որ Մուսոլինին ստիպեց իտալեւգերման մերձեցում մը առաջ բերել։

Այնքան ատեն որ Գերմանիա կը յուսայ ձեռք բերել դաշնագիր մը, որ առնուազն իրեն կ'ապահովէ Անգլիոյ չէզոքութիւնը Ֆրանսայի։ Սովեթ Ռուսիոյ հետ պատերազմի մը պարագային, քիչ հաւանական է որ ուզէ վերջնապէս կապուիլ Իտալիոյ։

Նմանապէս կասկածելի է որ երկու պետութիւնները պատրաստ ըլլան համերաչխարհ գործել անգամ մը որ պիտի յաջողին հասնիլ իրենց գլխաւոր նպատակին։

Բայց անկախ այս պարագաներէն իրողութիւն մըն է իտալեւգերման մերձեցումը։ Գերմանիա Աւստրիոյ հգտ իր համաձայնութեան մէջ նմանապէս պայման կը դնէ իր սովորական ծաւալումը Աւստրիոյ մէջ եւ Աւստրիայէն Դանուբեան—Պալքանեան երկիրներու մէջ։

Միայն զաւեշտական են գերման Ծերթերու ձայները, որոնք կը յայտնեն թէ՝ այս համաձայնութիւնը Հիթլէրի քաղաքականութեան խաղաղարարութեան ապացոյցն է։

Գերմանիա պիտի մասնակցի՞ թէ ոչ Պրիւքսէլի Խորհրդաժողովին։ Ան, իր գործքերով այս Խորհրդաժողովին կազմակերպիչներուն կը յայտարարէ.—

Ձեր հաւանութեամբ կամ ոչ, կը քալեմ առաջ։ Դուք դեռ ժամանակ չունեցաք պատասխանելու Հռենոսի վերազինման և ես արդէն իսկ կը պատրաստեմ Տանցիկի վերադարձը և Աւստրիոյ կցումը Գերմանիոյ։ Դեռ աւելին, ձեզի կապուած չեմ և կրնամ ձեռք բերել Իտալիոյ հետ կարգադրութիւններ որոնք ձեզի դէմ ուղղուած են։

Ահա թէ ինչ կը յայտարարէ Գերմանիա, Ֆրանսայի և Անգլիոյ։ Կը յուսայ որ ասիկա պիտի հասկցուի։

ՊՐԻՒՔՍԷԼԻ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ

ՓԱՐԻԶ.—Պաշտօն. չրջանակները կը յայտնեն որ Ֆրանս. կառավարութիւնը հրահանգ տուած է Լոնտոնի Ֆրանս. դեսպան Քոբրէնի ուժ տալ Պելժ կառավարութեան տեսակէտին ի նպաստ Պրիւքսէլի Խորհրդաժողովին գումարման հակառակ Իտալիա մերժած ըլլալուն մասնակցիլ։ Կը հաղորդուի որ անգլ. դահլիճը նպաստաւոր չէ լօքարնոյական Խորհրդաժողովին գումարման որովհետեւ աւստրեւգերման համաձայնութիւնները կը պատասխանեն անգլ. հարցարանին գլխաւոր կէտերէն մէկուն։

Կը վախցուի որ եթէ պետութեանց Խորհրդաժողով մը չի վճռացնէ Իտալիան և Գերմանիան այն պահուն երբ դիւանագիտական ճամբով բանակցութիւններ կրնան Խորհրդաժողովին արդիւնքը ձեռք բերել։

ՊԻՏԻ ՅԵՏԱՁԳՈՒԻ ԹԷ ՈՉ

ՓԱՐԻԶ, 15. Պրիւքսէլի Խորհրդաժողովին մասին «Փբթի Փարիզիէն կը գրէ որ, ամէնէն աւելի ճչմարտանման կը թուին յետաձգման ենթադրութիւնները։

Ընդհակառակը «Էքթօ տը Փարի» կը գրէ.— Այսօր մեր Լոնտոնի դեսպանը պիտի պնդէ Իտէնի որ Խորհրդաժողովը գումարուի ճչդուած թուականին։

Պելճիքա համաձայն է Ֆրանսայի հետ այս մասին։ Հաւանաբար անգլ. դահլիճը գումարուելով այս առաւօտ պիտի քննէ Ֆրանս. պահանջը։

ԹԱՒՋՈՒԹԱԿԱՀԱՐ ՄՕՐԻՍ ՄԱՐԵՃԱԼ

ԿԸ ՊԱՏՄԷ ԻՐ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Աշխարհահռչակ թաւջութակահար Մօրիս Մարէշալ ներկայ տարուան ընթացքին մեծ թուրնէի մը եւած էր, շարք մը նուագահանդէսներ տալով Ռուսիոյ, Ճափոնի, և Հնդկաստանի զանազան քաղաքներուն մէջ։ Վերջերս Փարիզ վերադարձած ըլլալով, հետեւեալ կերպով յայտնած է իր տպաւորութիւնները «Մօնտ Միւզիքալ»ի աշխատակցին —

* * *

Սեպտեմբեր 18ին ձեռնարկեցի ճամբորդութեան։ Առաջին անգամ կանգ առի Վարշաւիոյ մէջ ուր տեսակցութիւններ ունեցայ երաժշտանոցի տնօրէն Մ. Մորավսքիի և անուանի քննադատ Մ. Պինէնթալի հետ, որոնք երկուքն ալ Վարշաւիոյ երաժշտական կեանքին դժուարութիւններուն և ընդհանուր պայմաններու մասին գանգատ յայտնեցին։

Վարշաւիայէն յետոյ դէպի հարաւ ուղղուեցայ, անցայ ռուսական սահմանագլուխը և հասայ Օտեսա։ Հոն տուի երկու նուագահանդէս, մէկը առանձին, իսկ միւսը նուագախումբի մասնակցութեամբ։ Եթէ պէտք է խօսիլ Ռուսիոյ երաժշտական կեանքին մասին, պէտք է խոստովանիմ թէ հոն այնտեղ գտայ աշխարհի առաջին երաժիշտ ժողովուրդը, և կը մաղթեմ որ բոլոր արուեստագէտ ընկերներս երթան գէթ անգամ մը Ռուսիա և այդպիսի հասարակութեան մը ներկայութեանը նուագելու հաճոյքը վայելեն։ Երբեք չեմ կրնար հասկնալ թէ ինչպիսի դատակարգի անձերէ բաղկացած է այդ հասարակութիւնը, վասնզի Ռուսիոյ մէջ զգեստաւորման հարցը ամէնուն համար ալ նոյնն է. բանւոր, ճարտարապետ երաժշտանոցի ուսուցիչ, ամէնքն ալ գործաւորի հագուստ և քաջքէթ կը կրեն։

Չեմ ալ կրցած հասկնալ թէ հանդիսասրահին մէջ ինչ համամտութեամբ մտաւորական կամ բանւոր կը գտնուէին։ Սակայն սա ստոյգ է թէ, բոլորն ալ կը խանդավառուին երբ արուեստի կամ երաժշտութեան մասին կը խօսուի։ Մեծ գործատէրերու մէջ, գործաւորները իրաւունք ունին հերթական գրութեամբ մը այսքան տոմսակի, նուագահանդէսի երթալու համար, սակայն յաճախ երբ իրենց կարգը կը կորսնցնեն, և հակառակ որ աղքատ ալ են, իրենց տոմսակը կը գնեն, և փոխանակ լաւ ճաշի մը, կը նախընտրեն միջնադարեան չերտ մը հացով և գաւաթ մը լիմոնատով գոհանալ։

Ընդհանրապէս սխալ գաղափար մը կազմուած է Ռուսիոյ մէջ կեանքի պայմաններուն մասին։ Մեր լրաբերները, իրենց քաղաքական համոզումներուն համաձայն, կամ ամէն ինչ վարդագոյն և կամ ամէն ինչ սեւ կը տեսնեն։ 1932ին, իրաւ է թէ Ուքրանիոյ մէջ շատ թշուառ թիւն տեսայ, միթէ չի տեսա՞յ նոյնքան և աւելի իսկ թշուառութիւն նիւ Եորքի, Պարէզէօնայի Լոնտոնի կամ Հնդկաստանի մէջ։ Թշուառութիւնը միմիայն սովէթական երկիրներու յատուկ եղած չէ։ Եւ սակայն այս տարի ամէն տեսակէտով բարելաւում գտայ ես հոն։ Կիները իսկ կ'սկսին կամաց կամաց իրենց արդուզարդին աւելի խնամք և հոգ տանիլ, հագնելով բաց և զուարթ գոյնով հագուստներ։

Գալով ուտեստեղէնին, մեծ յառաջդիմութիւն կայ։ Զորս տարի առաջ, լաւագոյն պանդոկին մէջ կարելի չէր լաւ կերակուր մը ուտել, մինչ հիմա կարելի է լաւագոյն մսեղէնը ուտելով, մաքուր սպասարկութեամբ մը։

Սակայն, ինչպէս հիմա, առաջ—թշուառութեան օրերուն — ես գրկաբաց ընդունուած եմ Ռուսիոյ մէջ։ Առատաձեռնութիւնը հոն ակի կարգ անցած է։

Այսպէս օր մը, հազիւ թէ Մոսկուա հասած էի, մարդ մը, մեր երկրին գործաւորի մը նման չատ պարզօրէն հագուած, ինծի ներկայացաւ։ Ցէթլինն էր այս, գոր ճանչցած էի Քօլօնի նուագախումբին մէջ, և որ ներկայիս այնտեղի երաժշտանոցին մէջ ուսուցիչ է։ Զիս իր տունը ճաշի հրաւիրեց և ապահովաբար սեղանին վրայ գրանուած ուտելիքները իր ամբողջ շաբթուայ մը պաշարը կը կազմէին։

Ասիկա տեղի կ'ունենար 1932ին. ռուս ժողովուրդին հետ առաջին չփումս էր այդ և ես սքանչացած էի։

Արամիտ ալ են անոնք։ Դիտէին թէ օտարականները որքան կը խղճան իրենց վրայ, տեսնելով որ ամէն բանէ զրկուած են, և իրենք իրենց մէջ այս նիւթին չուրջ յաճախ կը կատակէին։ Այս տարի Օտեսայի մէջ, փորձի մը դադարին պահուն, նուագածուներուն մէջ խառնուած սիկառէթ մը վառեցի, և զայն վառելու համար գրպանիս կայծքարը գործածեցի։ Այն ատեն, նուագածուներէն մին, խղճահար չեչտ մը քովի ընկերոջը ըսաւ. «Այս խե՛ղճ Ֆրանսացիները. լուցկի իսկ չունին»։ Նոյն այս նուագած ուին, քանի մը օր յետոյ, պայուսակիս մէջ գտնուած Պուլկօնը գինիէն հրամցուցի. հաճոյքով խմեց զայն, և ըսաւ. «Ասիկա իմաստուն վօթքա մըն է։»

Այսօրուան Ռուսը բառին բովանդակ առումովը կը ջանայ զարգանալ։ Ամէն բանով կը հետաքրքրուի։ Նուագահանդէսները միշտ լեցուն կ'ըլլան։ Պատահած է որ իմ քննէրիս երեկոյին ուրիշ քննսէր մը ես տեղի ունեցած է և երկուքին ալ որոնը լիփլիցուն եղած են։ Հոս արուեստագէտները երբեք չեն արտնջար։ Երաժշտութիւնը առօրեայ կեանքին մաս կը կազմէ։

Բոլոր պայմանագրութիւնները սովէթական օրկաններու միջոցաւ տեղի կ'ունենան։ Պետութիւնը ձեզի կը հրաւիրէ, և կը փոխանցէ տարբեր կազմակերպութիւններու, ինչպէս Գիտուններու Տունը, Ճարտարապետներու Ակումբը, և այլն։ Պետութիւնը տեսակ մը «Էմփրէզարիօ»յի դեր կը կատարէ։

Մոսկուայէն 45 քիլոմէթր հեռաւորութեան վրայ գտնուած կառավարութեան Հանգստեան Տունը նուագեցի։ Ինչպէս ամէն տեղ, հոսալ սիրալիր և գրկաբաց ընդունելութիւն մը գտայ։ Հոն հաճոյքը ունեցայ ծանօթանալու քեռեներու հերոս, երկայնամօրուս և բարդի աչքերով Սմիթին հետ։

Նուագահանդէսներու յայտագիրները կազմուած էին ընդհանրապէս թաւջութակի դասական նուագացանկէն։ Ի մէջ այլոց, որպէս Նորութիւն, նուագեցի Միլծօյի և Հօնէկկէրի «քոնչէրթօները» որոնք մեծ ընդունելութիւն գտան։

Ռուսները չատ կը սիրեն Պախը։ Անոնք աւելի կը մօտենան գերման մշակոյթին քան թէ ֆրանսականին, մանաւանդ որ իրենց խմբավարներէն չատերը գերմաններ են։ Կան չատ մը կարող ռուս դեկավարներ ինչպէս օրինակ Օրլօֆը, որուն ճպտին ներքեւ նուագեցի Տվօրչաքի «քոնչէրթօն»։

Ինչպէս ըսի, հասարակութիւնը, ըստ երեւոյթին, բաղկացած է բանւորներէ, և մասնաւորաբար կ'ուզեմ չնչտ՛լ սա պարագան թէ տիրապետող տարրը երիտասարդութիւնն է, գործաւոր և ուսանող։ Ինչ հակասութիւն մեր երկրին հետ։

Նկատեցէք թէ այս ռուս երիտասարդութիւնը խանդավառութեամբ լեցուած է։ Ան կարող է նուագահանդէսի ընթացքին չատ մը «պիս»եր ընել տալ. ինչ որ կը ստիպէ երկրորդ նուագահանդէս մը եւս կազմակերպելու։ Ասոնք ինծի համար այնքա՜ն նոր և այնքա՜ն յուզիչ բաներ էին որ, չեմ կրնար բացատրել։ Մոսկուայի վերջին նուագահանդէսիս տանտրմէկ անգամ բեմ հրաւիրուելով կրկնել ստիպուեցայ։

Ռուսիայէն յետոյ անցայ Թօքիօ, Օպաքա, Քօպէ, Շանկհայ, Սայկօն, Ճաւա, Սումատրա, Հիւսիսային Ափրիկէ։

Ամփոփելով ըսեմ թէ, Սեպտեմբերէն մինչեւ Զատիկ, 83 նուագահանդէս տուի։

Իսկ անբաժան ընկերս և Մարք Լապէրթի գլուխ-գործոցը եղող թաւջութակս, առանց ազդուելու ճամբորդութեան ընթացքին յաճախակի տեղափոխութիւններէն և կլիմայական փոփոխութիւններէն, միշտ և կատարելապէս գոհացում տուաւ ինծի։

Թրգմ.՝ Ա. ԵՂԻԿԵԱՆ

ԼԻՆՏՊԷՐԿ ամսոյս 20ին Պերլին կը սպասուի։ Հոչակաւոր սաւառնորդը պիտի այցելէ ոլիմպիականներու համար կատարուած զետեղումները, բազմաթիւ գործարաններ և գերման օդանաւ. դաշտերը։ Հաւանաբար պիտի ընդունուի գերման օդային նախարար Կէօրինկէ։

ՍՆՆԴԱԿԱՆ

ԹԷՑ

Շատ հին ատեններէն սկսեալ չիներ կը գործածէին թէյը իբրեւ ամենաընտիր ըմպելիներէն մին, և 1657ին էր, որ թէյը առաջին անգամ մուտք գտաւ Անգլիա, մեծ ընդունելութիւն գտնելով։ Թէյին մէջ կը գտնուին բազմաթիւ քիմիական բաղադրութիւններ, բայց «թէյին» ասիտը և «քաֆէինը» ամէնէն կարեւորներն են։ Առաջինը վնասակար է մարսողութեան, իսկ երկրորդը կազդուրիչ և գրգռիչ ազդեցութիւն մը ունի ջղային դրութեան վրայ։ Իրիկուան ժամը 5էն ետք բնաւ թէյ խմելու չէ։

ՍՈՒՐՃ

Բաղադրութեամբ և ազդեցութեամբ յար և նման է թէյին, միայն ան տարբերութեամբ, որ սուրճը այնքան չուտ և դիւրաանմարսելի չէ։ առաջնորդեր մարդս, և ոչ ալ պնդութիւն կը պատճառէ։ Ը գնակառակը, չատերուն համար գաւաթ մը սուրճ, առտուն կանուխ, ապիքները կանոնաւոր չարժման մէջ դնելու պատճառ կ'ըլլայ և եթէ կանոնաւոր ճաշէ մը 5-6 վայրկեան ետք պզտիկ գաւաթով սուրճ խմելու ըլլայ մէկը, մարսողութիւն կ'օգնէ։ Ինչպէս թէյը, նոյնպէս և սուրճը չափաւոր գործածելու է։

ՔԱՔԱՕ

Քաքաօն թէյէն և սուրճէն բաւական կը տարբերի։ Անոր 50 առ 100ը ճարպանիւղ է, 14 առ 100ը նիւթէ, և մնացածը այլեւայլ տարբեր նիւթերէ, փոքր քանակով։ Քաքաօն անքնութեան և ջղային տկարութիւններու պատճառ մը չըլլար և ոչ ալ միտքը արագ կը գործէ անոր ազդեցութեան տակ, ինչպէս թէյի և սուրճի գործածութեան պարագային։ Քաքաօն իւղոտ ըլլալով չատերուն ստամոքսին չի յարմարիր, բայց չատ անդարմանելի է։

ՊՏՐԻՂՆԵՐ

ԼԻՄՄՈՆ.— Բնական թթուներով հարուստ այս պտուղները, յօդացաւի, լեարդի, երիկամունքներու և այլն անհանգստութեանց մեծապէս օգտակար է։

ՆՈՒՇ.— Այս պտուղը կոկորդի ցաւի համար օգտակար է։

ՍԵՐԿԵՒԻԼ.— Սերկեւիլը մեղրի հետ կը պայքարի պնդութեան դէմ։ Մտամոքսի անհանգստութեանց դարմանն, ինչպէս նաեւ սիրտխառնուքի, փսխումի հակազդող դեղ մըն է։

ՎԱՐՈՒՆԳ — Դէմքի բորբոքմանց, միգաքարի վէրքերուն համար օգտակար է, նաեւ մարթը ը նրբացնէ։ Ատեպղին և վարունգ հիգնալի կերպով կ'օգնեն մարթի մարրութեան և գեղ ուրիշ չատ օգտակարութիւններ ալ ունին։

ՁՄԵՐՈՒԿ.— Բնական, մաքուր ջուր, գովացուցիչ է, երբ պաղ վիճակի մէջ ճաշակուի։ Մէկը կատաղացնէ և կը մաքրէ երիկամունքները։

ԴԵՂՁ.— Դեղձ լաւ կերպով հասածը չատ օգտակար է, մանաւանդ եթէ հնարաւոր ըլլայ ուղղակի ծառին վրայ հասածները ուտել։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՊԱՀԱՆՋԻ

ՄԱՆՕԹ ԽՆԴԻՐԸ

ՀԻՄԱ ՍԼ ԴԱՏԻ ՁԵՌՆԱՐԿԸ ԻՐԱՐՈՒ ՎՐԱՅ ԿԸ ԹՈՂՈՒՆ

Ինչպէս յայտնի է, Պէյօղլուի կարեւորագոյն կալուածին վարձքերը ուղղակի գանձել անկարելի դարձած ըլլալով, Կալուածոցի կազմէ եղած առաջարկին վրայ, Վարչութիւնը լսելէ յետոյ նաեւ ծանօթ իրաւագէտի մը կարծիքը, պաշտօնագրով մը զրած էր Կալուածոցի և Թազ. Խորհուրդին որ միասնաբար ձեռնարկին օրինական դիմումի։

Նախորդ օր, Կալուածոց և Թազ. Խորհուրդ իսոն Նիստ գումարելով նկատի առած են Վարչութեան այս գիրը, բայց չեն ուզած իրենք առանձին նախաձեռնարկ ըլլալ օրինական դիմումի համար, այլ յանձնած են այն եզրակացութեան թէ քանի որ Վարչութիւնը ուղղակի միջամտած է ինչպէս կալուածի վարձակալութեան խնդրին և խնդիրը կարգադրուած է Տնտես. Խորհուրդի, Կալուածոցի և Թազ. Խորհուրդի հաւաքական որոշումով և Վարչութեան վաւերացումով, հետեւաբար դիզուած վարձքերու խնդիրն ալ, կամ աւելի ճիշդը կնճիռն ալ պէտք է կարգադրուի հաւաքական որոշումով։

Որով, որոշուած է գալ Վարչութեան, որպէս զի դիզուած վարձքերու խնդիրն ա նոյնպէս հաւաքական որոշումով պէտք է կարգադրուի։

Բայց ճիշդ չէ՞ հարցնել արդեօք թէ ո՞ր մարմինը, կամ աւելի ճիշդը ո՞վ եղած է վարձքերու այս անտանելի դիզումին պատճառը։

Անշուշտ, ուշ կամ կանուխ, պիտի լուսաբանուի այս ոչ այնքան «մութ» պարագան ալ։

ԷՎԳԱՖԸ

ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ ՀԱՍՈՅՔՆԵՐՈՒ ՀԱՇՒԻՆ ԱԼ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ

Գրուած էր թէ Էվգաֆը հետաքրքրուած է նաեւ եկեղեցիներու բացի կալուածական հասոյթներու հաշիւէն, իւզգինի, մոմի, պընակներու հասոյթի նման նուիրատուութեանց միջոցներով։

Նոր պաշտօնագրով մը, որ զրկուած է Պէյօղլուի Թազ. Խորհուրդին, Էվգաֆը կը պահանջէ նաեւ զպրոցի աշակերտներու ամսաթոշակներուն հաշիւը, աւելցնելով թէ հակառակ պարագային օրինական հետապնդում տեղի պիտի ունենայ։

Պ. Զ. ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ 40ամեայ պաշտօնավարութեան առթիւ պատշաճ հանդիսութիւն մը կատարուած է նախորդ օր Պայպը Հաուզի մէջ։ Ներկայ եղած են ամերիկացի պաշտօնակիցներ և Հայեր։ Այս առթիւ խօսած են Տօքթ. Մէքալրմ և ուրիշներ։ Տօքթ. Բիթ Ամերիկայէն հեռագրով մը շնորհաւորած է յոբելեարը։

ԷվգՅՖի քննիչները, որոնք աւարտած էին Ղալաթիոյ հաշիւները, 19 էջերէ բաղկացած տեղեկագիրը յանձնած են լուսի տնօրէնութեան։ Տեղեկագիրը գրեթէ ամբաստանագրի ունի։

ՍԱՆԱՍԱՐԵԱՆԻ ԴԱՏ

ՎԵՐՍԿՍԱՒ

Երէկ, Իրաւական Բ. դատարանին առջեւ վերսկսաւ Սանասարեան խանի դատավարութիւնը։

Վճռական Ատեանը, Իրաւական դատարանին վճիռը հաստատող, այն նախորդ որոշումը փոխելով, այն վճիռը բեկանելու որոշում տուաւ էր՝ յենլով հետեւեալ էջերու վրայ.—

Ա.— Սանասարեան՝ վարժարան լիսէ մը ըլլալով անոր յատկացուած կալուածին վրայ ունեցած նպատակներուն ոեէ իրաւունք չի ունենալ կուսակալութիւնը։ Միայն կրթական զարգացմարութիւնը միայն ձեռնտաս է այդպիսի իրաւունք արժեցնելու։

Բ.— Օրէնքը այս տեսակ կալուածներու մատակարարութիւնը «միլլէթ»ին կը թողու և միայն հսկողը թեան իրաւունք մը տայ կառավարութեան։

Գ.— Վարժարան գոյութիւն չունենալու պարագային իսկ իրենին հասոյթը կը յատկացուի, զարգացմարդ, լուսաւորչական աղքատիկ աշակերտներու կրթեան և ապրուստին։

Իրաւական դատարանը այս վերջին կէտերուն ընդունելի ըլլալու չըլլալու մասին իր կարծիքը յայտնել, այսինքն համակերպել (թիպա) և կամ պնդել իր առաջին վճիռին վրայ (իսրար)։

Ս. Պատրիարքին փ խանորդը Նէճատի, վերոգրեալ պարագաները վերլուծելով, խնդրեց դատարանը որ Վճռաբեկին որոշումին կերպի։

Իսկ կուս կալութեան փաստաբանները պնդեցին իրենց տեսակէտներուն վրայ և խնդրեցին որ դատարանը իր որոշումին վրայ հաստատ մնայ։

Դատարանը, այս մասին որոշում մը տալու համար, քննութեան պէտք տեսաւ և դատը յետաձգեցաւ Հոկտեմբեր 7ին։

ԳՐՊԱՆԻ ԱԹՈՌ

Ցայն մեքենագէտ մը, որ ապրիլ հովաբար չէր գիտեր թէ ինչ պէտք է հնարէ, վերջերս պատկան խանութեանց ներկայացուց յատուկ կապիտը չատ փոքր աթոռի մը, ամբողջութեամբ ալիւմինիումէ շինուած է և հազիւ 750 կրամ ծանրութիւն ունի։

Այս աթոռը, որ տակուն միաժամանակ, կարելի է ծալել գրպանը դնել։ Ասիկա ապահովարար իր օգտակարութիւնը, ունենայ զբօսաշրջիկներուն, սորդներուն, գաղտագնացներուն։ Ցայն, ինչպէս նաեւ առ հասարակ բոլորուն համար, որոնք ժամերով ճի և խօսակցութեան կը բռնուին փողոցներու մէջ, կը գրէ կան թերթ մը։

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — ԹԻՒ 71 —

ՐԷՃԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

— 8 —

— Քեռայրս իրաւունք ունի, Այիշէ քոյրս, զուն անոր հացովը սնանեցար։ Եթէ անիկա չըլլար անօթութենէ պիտի մեռնէիր։ Ուրիշներու ողորմութեամբ և հացով մեծցած որբուհի մըն ես, պարտաւոր ես ընելու այն ինչ որ կը հրամայեն և ուտելու՝ այն ինչ որ կուտան քեզ։ Ծովեզերքի մամուռներով ծածկուած հիւղակիդ մէջ երջանիկ կեանք մը պիտի վարես։ Ամուսինդ ցերեկները ձուկ որսալու պիտի ելլէ և գիշերներն ալ մինչև ուշ ատեն մօտակայ յոյն գինետուններու մէջ պիտի սրբենայ... Տանդ մէջ աղուոր, աղուոր պիտի աշխատիս, ի՜նչ գեղեցիկ զբաղումներ, իրար յաջորդող մանկիկներուդ շապիկներ պիտի կարես։ Անոնց հօրը հին ճերմակեղէններէն, նուրբ եղունդներդ պիտի փչրուին սաներու մէջ, աչքերդ պիտի արցունքոտին ծխնիներու թաց փայտերը վառելու համար բերնովդ փչած ատեն։ Դիշերը, երբ տղաքդ քնանան, հիւղակիդ խարխուլ պատերու բացուածքներէն ներս խուժող քամիէն պատսպարուելու համար՝ ուսիդ վրայ պատուած չալ մը պիտի առնես և մեղմաձայն ու տխրունակ երգերով ամուսնոյդ պիտի սպասես...։ Կէս գիշերէն յետոյ ամուսինդ տապլակելով տուն պիտի դայ. կերակուրին պաղ ըլլալը առարկելով պիտի պոչտայ. «Կարթերը նորոգեցի՞ր» պիտի հարցնէ քեզի։ Մինչ զուն՝ ամբողջ օրը լուացքի համար լեռներէն փայտ հաւաքած, տղոցդ հետ զբաղած ըլլալուդ համար չէիր կրցած նորոգել։ Գիշերն ալ արդէն օրուան միւս աշխատութիւններէն խոնջած, աչքերդ քունէն ծանրացած, լամբարին քարիւղը հատած, անշուշտ որ չէիր կրնար այդ գործը տեսնել։ Բայց այս պատճառները անլսելի կ'ըլլան ամուսնոյդ, անիկա քեզ պիտի չախէ, թերեւս ալ աւելի ածուլ պիտի երթայ...։ Սակայն հոգ չեն անոնք. պատուաւոր անձ մը գէշ չի գործեր քնաւ։ Ատուած պատգամածէ որ պատուաւոր այրին հրամաններուն անսայ կինը...։ Պէտք է ծանրախոհ և լուրջ մարդիկ ըլլայ։ Կը տեսնես թէ Այիշէ, պարտաւոր ես քու խնամակալիդ բոլոր խրատներուն անսալու...։

Ինծի չհանդիպ բացարձակ ապրստամբութիւն մըն էր ժիւլիտէի այս ընթացքը։ Խաւիս պիտի պատասխանէի, բայց այդ պահուն մեր ակնարկները կնոջս հետ իրար հանդիպեցան. Շիւքրան գլխիկոր և անմեղունակ կապոյտ աչքերով այնպիսի լուռ պաղատանք մը ունէր որ...։

Ո՜նր լռութիւն մը տիրեց սենեակին մէջ։ Ժիւլիտէ պատասաքաղը և դանակը պնակին եզերքը դրած էր։ Շիւքրան վրդովալի ձայնով մը.

— Ինչո՞ւ չես ճաշեր, Ժիւլիտէ, ըսաւ։

Դեռատի աղջիկը յանկարծ ոտքի ելաւ և խեղդուկ ձայնով մը.

— Հիւանդ եմ, քոյր։ գլուխս կը ցաւի...։ Ի՜նչ գէշ օդ... ինչ գէշ օդ..., մրմնջելով սեղանէն հեռացաւ։

— Ո՞ւր կ'երթաս, Ժիւլիտէ։

— Պառկիլ կ'ուզեմ։

Այիշէ չէր կրցած գուշակել այս անհանգստութեան պատճառը։

— Բան մը կ'ուզէ՞ք, պզտիկ հանը՛ր, ըսելով անոր կը մօտենար Այիշէ։

Ժիւլիտէ խիստ չարժումով մը հեռացուց զայն քովէն և.

— Ինծի մի՛ մօտենար. Այիշէ, հիւանդութիւնս քեզի ալ կը փոխանցուի, ըսելով դուրս ելաւ սենեակէն։

Շիւքրանի և իմ մէջս առաջին անգամ ըլլալով այս գիշեր անհամաձայնութիւն մը ծագեցաւ։

Կինս պահ մը լուռ մնալէ յետոյ, գլխս վշտացնելիք չեչտով մը.

— Քիչ մը չատ առաջ չգացի՞ր, ըսաւ։

Ես ալ ջղայնացած, պատասխանեցի.

— Կրնամ հաչտ աչքով գիտնալ իր բոլոր ընթացքը, բայց չեմ կրնար հանդուրժել որ Այիշէն թունաւորէ։ Որոշում տուի հիմա, Այիշէն Մ...։ Լուսնի Ֆուլլահ էֆ.ի տունը պիտի պրծնիս։

— Ինչո՞ւ։

— Այիշէ այս մաքուր և պարզ ընտանիքին մէջ պիտի մնայ մինչ որ ամուսնանայ։

— Նայիմ՛, միթէ մեր տունը ալ պարզ ու մաքուր չէ՞...։

— Դուն մի՛ զգուիր, գուրան, ինչպէս կ'ըսեմ միշտ, հրեշտակ մըն ես, գուցէ հանդիպութիւններ կը գործեմ քեզի համար չեմ կրնար իմ զգացումներս յայտնել, սակայն քեզ չատ կը սիրեմ...։

Շիւքրանը բազուկներու տակ, գլուխը կուրծքիս սեղմեց։ Ասկայ աչքերը համբուրել։ Ասիրոյ համբոյրներ էին զոյգ տարիներէ ի վեր մոռցած էր կենսներէ։ Շիւքրան զգաց այս համբոյրներուն տարբեր բնոյթը։ Ես զգացի որ իր աչքերուն վրայ գտնուող շղարշներ կը թրջին կնոջս արտասուքովը...։

(Շար.)

ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ԱՆԳԱՐԱ ԴԱՐՁԱՒ ԵՒ ՆԱԽԱԳԱՀԵՑ

ԳՈՐԾԱՎԱՐՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ՆԻՍՏԻՆ

Վարչապետ Ըմէթ Ինէօնիւ Թուրքերուն օր Ֆլորիայէ եկած է Անգարա, ուր ճաշած է Փէյրա Փալասի մէջ։

Յետոյ կրկին դարձած է Ֆլորիա։ Հանրապետութեան նախագահը Թուրքերուն օր ընդունած է արքունական փոխ գործավար Շիւքրիւ Սարաճօղլուն։ Ժամը 16ին վարչապետը և գործավարը, ընկերակցութեամբ Աթաթիւրքի զացած են Եշիլգիւղ և օդանաւով դարձած են Անգարա։ Վարչապետը մայրաքաղաքի վերադարձին ամիջապէս նիստ հրաւիրած է գործավարներու Խորհուրդը, որ քննած Մոնթրէօյի կարգադրութիւնները։

*** «Ազգամ»ի կը հաղորդեն Անգարայէ.—

Կարգ մը թերթեր հրատարակած են լուրեր, որոնց համաձայն Ազգային ժողովը արտակարգ նստաշրջանի պիտի հրաւիրուի ի մօտոյ։ Մեծ ժողովի սովորական նստաշրջանէ զատ գումարումը անհրաժեշտ իրողութիւն մը չէ և ոչ ոք տեղի ունենալու է։ Համաձայն ղէ-քերու զարգացման։ Կարելի ներկայիս նման գումարում մը չէ նախատեսուած։

Կառավարութիւնը նեղուցներու հարցին բոլոր միջոցները ձեռք առած է։

ԲԵՌՆԱԿԻՐՆԵՐՈՒ ՑՈՅՑԸ

Սիրքէճի արեւելեան երկաթուղիի ընկերութեան բեռնակիրները և իրարանցմի հաւաքելով իրենց բեռները ընկերները, թափօր մը կազմած և ընկերութեան գրասենեակին առջեւ գալով, «Հակակշիռ կ'ուզենք, հաշիւ կ'ուզենք», ազաղակած են։ Ոստիկանութիւնը ամիջապէս խրատած է այս ցոյցը և ցուցարար 40 բեռնակիրները ապաստանուելու անօրէնութեան պաշտօնատունը առաջնորդած է։ Այս վերջինները ուրեն զէմ օրինական հետապնդման պիտի ձեռնարկուի։

ԱԹԱԹԻՒՐՔ ՖԼՕՐԻԱՅԻ ՄԷՋ

ԱՄՍՌԼԱՅԻՆ ՄԱՐԶԱՆՔՆԵՐ ԿԸ ԿԱՏԱՐԷ

Աթաթիւրք Ֆլորիայի մէջ սկսած է ամառնային մարզանքներուն։ Աթաթիւրք Ֆլորիայի մէջ ամէն օր ծովու և արեւու լոգանք կ'առնէ։ Հարկ իսկ չկայ աւելցնելու թէ այս մարզական կեանքը ոչ մէկ կերպով արգելք կը հանդիսանայ իրեն՝ զբաղելու պետութեան և ազգին գործերով ու իր շատ սիրած քննական աշխատութիւններով, կը գրէ «Ճումհուրիէթ»։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ առաջին համագործակցականին առաջին անդամ արձանագրուած է Աթաթիւրք։ Նախագահը այս առթիւ ջերմ հեռագիր մը ուղղած է տնտես. գործավար Ճէլալ Պայարի։ Առաջին այս համագործակցականը հիմնուած է Սիլիֆքէի շրջանին մէջ։

ԿՐԹԱԿԱՆ գործավար Սավֆէթ Արբքան ի մօտոյ քաղաքս պիտի գայ, քննելու համար որ վարժարաններու բարեկարգման մասին իրեն ներկայացուած տեղեկագիրները ի՛նչ չափով օգտակար կրնան ըլլալ։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾ. գործավար Մուհիս կ'ըսուի որ առողջական պատճառներով պիտի հրաժարի և անոր պիտի յաջորդէ Հանրապետութեան նախագահութեան ընդհ. քարտուղար Հասան Բիգա Սոյաք, որ ներկայիս արձակուրդով Եւրոպա կը գտնուի։

ՌՈՒՄԱՆԻԱՅԷ և Պուլկարիայէ հասած 25000 գաղթականներ զետեղուած են եօթը նահանգներու մէջ։

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ անկախութեան տարեդարձին առթիւ ջերմ հեռագրեր փոխանակուած են Աթաթիւրքի և Ռուզվէլթի միջեւ։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ գործաւորութիւնը ամերիկեան ընկերութեանց ապսպրած է հարիւր բարեկրթիչ ֆիլմեր, որոնք պիտի ծառայեն ժողովրդականացնելու հիւանդութիւններու դէմ պայքարելու միջոցները և պիտի ցուցադրուին դպրոցներու ու գիւղերու մէջ։

ՋԵՐՄՈՒԹԻՒՆԸ. Եգէականի և Կեղբ. Անատոլուի մէջ 2 աստիճան բարձրացած է։ Նազիլլիի մէջ ջերմութիւնը 39 աստիճանի, Մանիսայի մէջ 33 աստիճանի բարձացած է։

ՀԱՑԻ գիները ճչզող յանձնաժողովը 15 օրուայ համար 10 փարա զեղչելով գիները Ա. կարգի հացի գինը 11, Բ.ը՝ 10,30 և ֆրանճէլայինը՝ 16,20 դրչ. ճըշդած է։

ԹՈՒՐՔ կին առաջին վիպագիրը Ֆաթմա Ալիյէ մեռած է 72 տարեկան հասակին մէջ։ Հանգուցեալը ազգին էր պատմագէտ Ճէվատէթ փաշայի։

ԱՀԱՒՈՐ հրդեհ մը տեղի ունեցած է առջի օր Պալըքէսիրի մէջ։ 80 տուներ հրոց ճարակ դարձած, 300 ընտանիք անպատսպար մնացած է։

ՍՈՎԵԼԹ ակադէմիայի նախագահ Քարփինսքիի առողջական վիճակը խիստ ծանրակշիռ է։

Հապէշ հրոսախումբերը ԸՆԴՀ. ՑԱՐՁԱԿՈՂԱԿԱՆԻ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԻ

ԻՏԱԼԱՑԻՆԵՐԸ ՆԵՂ ԴՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՏՆՈՒԱԾ

ԼՈՆՏՈՆ, 15.— «Մանչէսթըր Կարտիան» թերթի դիւանագիտական թղթակիցը կը գրէ թէ իտալացիները Հապէշիստանի մէջ մեծ գժուարութեանց կը հանդիպին։ Թղթակիցը կ'ըսէ մասնաւորաբար.—

Հիմա երեւան ելած է որ, ժարաչախտ Պատօյլիոյի ժամանումէն ի վեր, իտալացիներուն անձրեւի եղանակները դիմաւորելու համար կատարած պատրաստութիւնները տեղին չեն։ Ճամբաներուն մեծամասնութիւնը անանցանելի է։ Իտալացիները մասնաւորաբար Ատիսապապա ճիպուտի երկաթուղիին կը վստահէին։

Սակայն այս ճամբան անընդհատ Հապէշներուն սպառնալիքին կ'ենթարկուի։ Հապէշները բազմաթիւ անգամներ յաջողած են գիծերը քանդել և խզել հաղորդակցութիւնները։

Իտալացիները ամէն անգամ երբ ուղղած են յարձակման անցնիլ, երկաթուղին քանդող հրոսակներուն դէմ, ասոնք յաջողած են խոյս տալ և կը յաջողին։

Հապէշները կազմակերպեալ դիմադրութիւն մը ցոյց չեն տար։ Սակայն կը զօրացնեն իրենց հրոսախումբերը։ Նոյնիսկ դիտելի է որ այս հրոսախումբերը քիչ մը կարգապահութեամբ կ'աշխատին ու ներկայիս ընդհ. յարձակողականի մը ձեռնարկելու համար Հապէշները Կօրէի շրջանին մէջ սկսած են կազմակերպութիւն առաջ բերել։

Ցաղթանակէն գինովցած Իտալացիները չատ վստահած են իրենց սակայն հիմա կը տեսնեն որ իրենց ենթադրածէն չատ աւելի գժուարին է ապահովել երկրին ազատութիւնը և հանդարտութիւնը։

Սպանիոյ մէջ արիւնը կը հոսի

ԵՒ ՌՈՒՄԲԸ ԿԸ ԽՕՍԻ

ՄԱՏՐԻՏ, 15.— Արիւնալի ընդհարումներ տեղի ունեցան երէկ երկրին զանազան կողմերը։ Վիլլասիպիայի մէջ աջակողմեան կուսակցութեանց կողմէ կազմակերպուած ցոյցին ընթացքին մէկ հոգի մեռաւ։

Աջակ զմեռաններու գաղտնի մէկ հաւաքոյթը ցրուեցաւ թագաւորական պահակներու կողմէ. որոնք փորձեցին ձերբակալել ներկաները։ Այս վերջինները ատրճանակի հարուածներով դիմադրեցին։ Ընկ'բրական մը սպանուեցաւ Սիկէնզոյի մէջ, ուր ֆաչականները փորձեցին մտնել ժողովրդային տունը և բուռն հրացանաձգութեան մը նշանակ դարձան։

Բազմաթիւ ձերբակալութիւններ։ Քարթաժէնի մէջ ընդհ. գործադուլ հռչակուած է։ Հանրապետութեան նախագահ Ազանա անորոշ ժամանակով ընդհատեց խորհրդարանը։

ՄԱՏՐԻՏ, 15.— Միապետական և կաթոլիկ կուսակցապետները ներկայ գտնուեցան Սոթէլլոյի յուղարկաւորութեան։ Մ. Կուսաքուա, որ հանգուցեալէն առաջ արքայականներու պետն էր, գամբանականին մէջ ըսաւ.— Մեզ լսող Աստուծոյ առջեւ կը խոստանամ օրինակով հետեւիլ և լուծել մահուանդ վրէժը։ Պիտի փր անք Սպանիան։ Ցուցարարներու մասնակցող երիտասարդները փորձ ցին, ցոյցեր ընել բայց ցրուեցան ոստիկանութեան կողմէ։

Ցուցարար մը մեռաւ և 3 հոգի վիրաւորուեցան։

Սահաւոր հրդեհ մը Սոֆիայի մէջ

ՍՈՖԻԱ, 15.— Երէկ գիշեր Հաքովայի մէջ ծագած հրդեհի մը հետեւանքով 130 տուն այրեցաւ, 700 հոգի անպատսպար մնաց։ Բազմաթիւ անասուններ բոցերու մէջ մնացին։ Մարդկային կորուստ չկայ։ Նիւթական վնասը 300 հազար ոսկիէ աւելի է։

ՎԱՐԴԱՎԱՌԻ

ԱՒԱՆԴԿՆ. ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ՍԿԻՒՏԱՐԻ ԽՆԴՐԱԿԱՏԱՐ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ ԵԿԵՂԵՑԻԻՆ ՄԷՋ

Յառաջիկայ Կիրակի, 19 Յուլիս, Վարդավառի տօնին առթիւ, թագիս Ս. Կարապետ Եկեղեցիին մէջ մատաղի բացառիկ հանդիսութիւններ տեղի պիտի ունենան, ըստ հնաւանդ սովորութեան։

Ս. Պատրիարքը պիտի նախագահէ շաբաթ իրիկուան ժամերգութեանց, Հակումի և մատաղօրհնութեան արարողութեանց, սպասարկութեամբ հրաւիրուած վարդապետներու և քահանաներու։ Իսկ Կիրակի օր պատարագէ և իր պերճախօս քարոզութեամբ պիտի մխիթարէ թաղեցի և ուղտաւոր հաւատացեալները։

Ս. Պատարագի երգեցողութիւնները բազմաձայն պիտի կատարուին թագիս երգչախմբին կողմէ, ընկերակցութեամբ երգեհոնի։

Մատաղցու, մատաղագին, զարպաս նուիրողներէ կը խնդրուի դիմել՝ մինչեւ շաբաթ երեկոյ, 18 Յուլիս, Ս. Եկեղեցւոյս Աւագերէց Տ. Մարտիրոս Հոր, իսկ Ի Թանպուլի կողմը Զաքմաքճըլար, Զիւմպիւլլիւ խան, տպարանատէր Տիար Հայկ Տիլպէրեանի։

Նուիրատուներու ցանկը պիտի կախուի Ս. Եկեղեցւոյս բակը։

*** Սկզբն. ժամերգութեանց՝ Շաբաթ երեկոյ ժամը 5,30, Կիրակի առաւօտ՝ ժամը 7։

Երկուշաբթի, Մեռելոց, սկզբն. ժամը 6,30։ Հոգեհանգստեան պաշտօնը պիտի կատարուի թագիս գերեզմանատան մէջ ժամը 9,30ին։

Իսկ Երեքշաբթի առաւօտ ուխտի Ս. Պատարագը պիտի մատուցանէ Գատրգիւղի Ս. Թադեւոս Եկեղեցւոյ նորընծայ Տ. Պսակ քհնյ. Ստեփանեան, նախագահութեամբ Մատաղի Յանձնաժողովոյ պատուակալ նախագահ Տ. Խոսրով վրդ. Միսաքեան։

'ՓԱՐԻԶ,

ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ ԴԵՂԱՀԱՏԵՐԸ

Առողջ մնալու առաջին պայմանը՝ պնդութիւն չունենալն է։ Աղիքներու կանոնաւորաբար ամէն օր պարպումը արեան մէջի թոյները կը վանէ։

Դիտութեան ամենավերջին հրաշալիքը եղող «Փարիզ» բուսական դեղահատերը պատրաստուելէն ի վեր, աղային, մեատաղային դեղահատերը և գարշահոտ իւղերը հրապարակէն քաշուեցան։

Խիթ չտալու և Ջնասակար չըլլալու համար, 10-80 տարեկաններ կը գործածեն։ Հարցուցէք ձեր բժիշկին, սիրով պիտի յանձնարարէ։ Ամէն ոք կը ճանչնայ. գործածողը այլեւս ուրիշ նիւթ չի գործածեր։

ՏՈՒՓԸ 15 ՂՐՈՒՇ է

Ամէն դեղարան կը գտնուի

ՀԱԼՊ ՕՓԷՐԷԹԻ ԽՈՒՄԲԸ

Այսօր, գիշերը ժամը 21.45ին

ԹԱՔՍԻՄԻ ՊԱՐՏԷԶԻՆ ՄԷՋ

Բահմէթ Էֆէնտի

Մեծ օփէրէթը

Ամէն շաբաթ կը փոխուին օփէրէթները

Նախապէս ճչգել տուէք ձեր սեղանները

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇՆ ՁԱՐՇԸ ԳԱԲՈՒ — ՍԻՆԷ ԱԶԱՌ — ԿԷՏԻԿ ՓԱՇՆ ՁԱՐՇԸ ԳԱԲՈՒ

ԱՑՍՕՐՈՒԸՆԷ սկսեալ մինչեւ մէկ շաբաթ շարունակ

Երկու մեծ և սքանչելի ֆիլմ մէկ անգամէն

Վօրօնցէվներուն գաղտնիքը

Դժոխային մօթօսիքլէթով մարդը

Երկու մեծ եւ շատ յուզիչ տրամ

ԳՐԻԳՈՐ ԻԶՄԻՏԼԵԱՆ

ԴԵՐԶԱԿ

Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ և վերարկուներ, ինչպէս նաև կիներու յատուկ թայեէօռ և քլասիք մանթօներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ։

ՀԱՍՑԷ.— Քարաքէօյ, Թիւնէլի կից, Մէրթէպանի փողոց, Հուլուսի պէյ խան, թիւ 1—2։ Հեռաձայն՝ 41098։

ՆՈՐ ՕՐԷՆ ՆՈՐ ՑՈՅՑ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹԻՆ ՄԷՋ ԿԱՐԴԱՑԷՔ

ՍՊԱՅԻ ՄԸ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐԸ

ԸՆԴՀ. ՊԱՏԵՐԱԶՄԷՆ

Կիրակի հեւաքքրքշարժ և յուզումնալից դէպքեր ու դրուագներով լի

Մօտ օրէն Մօտ օրէն

Պատիժները պատմութեան անցան

ԱՆԳԼԻԱ ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ ԴԱՇՆԱԳԻՐՆԵՐՆ ԱԼ ՉՆՉԵՑ

ԼՈՆՏՈՆ, 15.— Անգլ. պատիժները Իտալիոյ դէմ պիտի վերցուին կամ գիշերին։ Միաժամանակ վերջ պիտի գտնեն սիրալիր հարաբերութեան այն դաշնագրերը որ կնքուած էին Անգլիոյ և Միջերկրական շարք մը երկիրներու միջեւ։ Իտալ. յարձակումի մը նախատեսութիւնները։

ՀՌՈՄ, 15.— Իտալիոյ դէմ պատիժներու ջնջման առթիւ բոլոր հասարակութիւնները զբաղեցուած են Մուսոլինիի հրամանով։

Այրի Տիկին Եւգինէ Ալիխանեան Տէր եւ Տիկին Արշենակ Ալիխանեան եւ զաւակուն, Տէր եւ Տիկին Յակոբ Ալիխանեան եւ զաւակուն, Տէր եւ Տիկին Միհրդատ Ալիխանեան (Բարիզ). Տէր եւ Տիկին Սիսակ Տէր Դա պարեան եւ իրենց զաւակը, Այրի Տիկին Էպրու Քալեօճեան (Նիւ Եորք), Տէր եւ Տիկին Պետրոս Քալեօճեան (Իտալիա), Այրի Տիկին Մանոնիկ Սարաֆեան եւ իրենց զաւակը, Այրի Տիկին Հայկանոյշ Թէրզեան եւ զաւակուն, Տէր եւ Տիկին Զարեհ Մշիկեան եւ իրենց զաւակը, Տէր եւ Տիկին Նշան Եսմայեան եւ իրենց զաւակը, Տէր եւ Տիկին Խաչիկ Զենոբեան եւ զաւակուն, Այրի Տիկին Հայրենիք եւ զաւակուն, Այրի Տիկին Էֆթիկ եւ զաւակը, ինչպէս նաեւ Մաթինեան, Վարդերեսեան, Քիւբէլեան, Գուլումեան, Պասմաճեան, Հայպեսեան, Նաւասարդեան. Փափազեան ընտանիքներ եւ համայն պարագայք ցաւով կը ծանուցանեն մահը

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ

ԱՂԱՒՆԻ ՔԱԼԵՕՆԵԱՆԻ

(ՊՐՈՒՍԱՑԻ)

իրենց մօր, մեծ մօր եւ ազգականին։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այսօր, հինգշաբթի, ժամը 11ին Բանկալթիի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին եւ անտի մարմինը պիտի փոխադրուի Շիշլիի ազգ. գերեզմանատունը։

Մասնաւոր մահագդ դրկուած չըլլալով՝ կը խնդրուի ներկայս իբրեւ նկատել։

ԵՂԱԾԸ ԵՂԱՒ

ՃՕՇԿՈՒՆ

Մանիֆաթուրայի վաճառատունը վերստին

ՅՈՐԴԵՑԱՒ

Յուլիս 15էն Օգոստոս 15 Առեւտր. Սենեակի արտօնութեամբ մէկ ամսուան համար

ՍԿՍԱՆՔ ԶԵՂՉԵԱԼ ՎԱՃԱՌՈՒՄԻ

Վերջին գին

ՄԵՐ ՅԱՐԳԵԼԻ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐՈՒ

ԱՀԵՏԻՍ ԱՆՀԱՒԱՏԱԼԻ ԱԺԱՆ ԳԻՆԵՐ

Պէյօղլու, Իսթիքլալ ճաssէսի «Իշ Պանքասը»ի դէմ

100ԻՆ 50 ԶԵՂՉ

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ

ԱՆԺ ԲԻԹՈՒ

ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ

ԳՅՈՐԾԱԾՈՂՆԵՐԸ

PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR PASTİL FOR

Հարբուխի, հազի, չունչի նեղութեան չեն բռնուիր, իրենց ձայները չեն մարիր, շնչերակները չեն հիւանդանար, կոկորդին չի ցաւիր։

ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԵՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, Զինիլի Բըհթըմ խան Ա. յարկ, թիւ 93. 95, 97։ Թէլէֆոն 44792։

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ

Ուղտաժման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնումներ դէպի Անվէրս, Ռօթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Vulcanus Բեռ կ'առնէ Յուլ. 6-11
Ceres բեռ կ'առնէ Յուլ. 18-23

Գետերու վրայ մանաւոր չոգենաւային սպասարկութիւն. Հոնոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Ceres Յուլիս 11ին
Ulysses Յուլիս 16-23ին

Ամսթէրտամէն մօտակայ մեկնումներ

Ulysses Յուլիս 1ին
Crestes Յուլիս 15ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եօքոհամայի, Քօպի, Տէյրէնի, Զինկթաայի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բօսթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջև։

Պիրէոն, Մարսիլիա, Պարչէլոնա, Վալէնսիա, Լիվրբուլ և Կլասգօ։

Dakar - Maru Յուլիս 19ին

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

Օդափոխութեան համար ընդարձակ պարտէզով օգտաւուն յարկաբաժիններ կարասիով կամ առանց կարասիի, ջուր, ելեքտրականութիւն և օդային կազի գիւրութիւններով խիստ յարմար պայմաններով տրամադրելի է։

Հասցէ, Սկիւտար, Սէլամսիզ, Թըգ-Նէգիէս, Թիւ 1 Ա. Հաճնլեան։

Durban » Օգոստ. 19ին
delagoa » Սեպտ. 19ին

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, չոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'ստանձնէ։

Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել ՖՐԱԹԵԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
Կալաթա, Զինիլի Բըհթըմ խան,

Ընկերութիւնը որ Սիթ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, Եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Պոլիս-Փարիզ և Պոլիս-Լոնտոն գիծերու համար։

Türkie Cumhuriyet Merkez Bankasi

ԳՈՑՔ — 11 ՅՈՒԼԻՍ 1936 — ՊԱՐՏՔ

(ՊԵՏԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ)

ԱՆՏՈՒԿ	Քիլո	Թրք. Ոսկի	Թրք. Ոսկի
Ոսկի ձոյլ վիճակի մէջ	17 079.025	24.023 014 72	
Թղթադրամ		13 540.779.—	
Յանրուք		1.076.371.58	38 640 165.30
Տեղական թղթակիցներ			
Թրք. ոսկի		606.802 06	606.802 06
Դրտաահմանի թղթակիցներ			
Զոյլ ոսկի քիլօ	4.398 244	6.186 482 30	
Ոսկիի վերածելի ազատ տրվիզներ		358.472.55	
Ուրիշ տրվիզներ և պարտական քիրիլնի մնացորդներ		10 232 943 35	16.777.898.20
Գանձատուն			
Շրջաբերութեան մէջ եղող թղթադրամի ստանձնած փոխարժէք		158.748.563.—	
Օրէնքին 6 և 8րդ յօդուածներուն համաձայն պետ. գանձին կողմէ վճարուած		12.064.611.—	146.683.952.—
ԴՐԱՄԱՊԱՆԱՏ			
Գանձատոմսեր		2 673.625.—	
Մուրհակներ (առեւտր.)		8.474.488 23	11.148 113.23
ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐ			
Ա.— Շրջաբերութեան մէջ գտնուած թղթադրամի իբր երաշխաւորութիւն ունուցական արժէքով)		34.067.146.83	
Բ Արժեթուղթ և պարտաթուղթ		4.173 234.18	38 240 381.01
Դրամ ոսկիի եւ «տրվիզ»ի վրայ ավանս		33.606.30	
Գանձումներու ի հաշիւ ավանս		16.926.943.79	16 960 550.09
Բաժնեհարներ			4.500.000.—
Եանազանգ			4.587.52 44
2 Մարտ 1933 Թուականէն ոսկեայ		Գումար	278.145.114 33

Զեղչի հասնիմատութիւն 6 100ին 5.50

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ		Թրք. Ոսկի
Գահեստի դրամ		15.000.000
Շրջաբերութեան մէջ գտնուած թղթադրամ		1.551.182.58
Ցանձնառութեան առնուած թղթդր.	158.748.563.—	
Օրէնքին 6 և 8րդ յօդուածներուն համաձայն պետ. գանձին կողմէ վճարուած	12.064.611.—	
Ցանձնառութեան առնուած թղթադրամներուն այսօրուան մնացորդը	146.683.952.—	
Ամսողջովին ոսկիով ապահովուած յանձնառութեան շրջաբերութեան եղած թղթադրամ	16.000.000.—	162 683 952.
Ուանեղներ Թուրք դրամով		15 644.547
Վիճակ անձնատուութիւն		
Ոսկիի վերածելի տրվիզներ	4 037,497,77	
Ուրիշ տրվիզներ և պան. նիստ. քիրիլնի մնացորդներ	23 244.911.55	27.282.409.
Զանազան		55.983.022
	Գումար	278.145.114

Ոսկիի փոխարէն կանխավճար 100ին 4 50

ՌԱՏԻՕԼԻՆԻ եւ ԿՐԻՓԻՆԻ ՏԱՂԱՒԱՐԸ

Տեղական Դպրանոցներու Յուցահանդէսին մէջ միակն է
ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ԱՒԵԼԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԱՐԺԱՆԱՑԱԾ

Մեր դիտէն ցոյց կուտայ որ հասարակութիւնը ինչպէս խուժած է մեր տաղաւարին առջեւ

Այս երկու արտադրութիւններուն հանդէպ հասարակութեան այս շահագրգռութիւնը հետեւանք է այն իրողութեան որ

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

Ակռայի լաւագոյն և ամէնէն աւելի գործածուած խիւան է։ Ան ոչ միայն կը մաքրէ ակռաները այլ և հականեխէ բերանը ամէն տեսակ միքրոպներու դէմ։

ԿՐԻՓԻՆ

Պատրաստութիւն մրն է որ ցաւերուն դէմ գործածուած դեղերուն գլուխը կուգայ։ Որքան ատեն որ կը գործածէք ԿՐԻՓԻՆԸ, չէք տառապիր ակռայի, գլխու ցաւէ։

Անպայման այցելեցէք մեր տաղաւարը

ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆՈ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՊՐԱՍԷՆՆԱ

Երկ., 16 Յուլիս, ժամը 17ին դէպի Պուրգազ, Վառնա, Գոնսթանցա, Նովորոսիսք, Պաթում, պիզոն, Սամսուն, Վառնա։

ՔԻՇԻՆԱՒ

Ուր., 17 Յուլիս, ժամը 17ին Զատիկ քարափէն դէպ ի Պրինտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթ։

ԱԼՊԱՆՕ

Շբ., 18 Յուլիս, ժամը 17ին դէպի Սելանիկ, Պիրէյֆ, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթ։

ՄԷՐԱՆՕ

Շբ. 18 Յուլիս, ժամը 17ին դէպի Վառնա, Գոնսթանցա, Սուլինա, Կոլաց, Իպրայիլ, Սուլինա, Գոնսթանցա, Վառնա, Կազ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Թրիէսթինոյի ընդհ. Գործակալութեան, Մէրքէզ, Բըհթըմ խան, Կալաթա, թէլէֆոն 44877 8 կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Մէրքէզ, թէլ. 44656։

Գործակալութիւնս հոլանտական չոգենաւային ընկերութեան մասնաճիւղ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունելու և փոխարէն ուղղակի քանակներ տալ։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata sokak No. 10

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

Իզապո Թագուհին

ԻԱ.

ԺԱՆ ՍԱՆ ԲԷՕՌ ԵՒ ԼՈՒԻ ՏՕՌԼԷԱՆ

—Իզապոի կողմէ կանչուած, երբեք չէի կասկածեր որ ծուղակի մէջ իյնալու կուգայի։

—Ի՞նչ է ասիկա, գոչեց Իզապո՝ Պուա-Ռիտոնի նոյն այդ ձայնով, որով խօսած էր Էմբէրիային. Ի՞նչ կը նշանակէ ասիկա։ Դուռ։ Օ՛ն, դուրս ելիր։ Ո՞վ թոյլ տուաւ քեզ։ Դուրս։ Ու քեզ կանչած ատենս միայն երեւցիր։

Պուա-Ռիտոն մոնչելով ետ քաշուեցաւ և ան եւ ցաւ։ Իզապո գարձաւ դէպի Ժան սան Բէօրը։

—Նստեցէք ըսաւ կտրուկ չեչտով մը, ինք ալ նստելով թիկնաթոռներէն մէկուն մէջ։

Ու երբոր դուքսը հնազանդեցաւ։

—Գիտցէք որ ըսաւ հարիւր տարիներ ունեցայ սուրով կամ թոյնով սպաննելու համար ձեզ։ Եթէ ձեր մահը փափաքէի, երկար տարինելէ ի վեր ալ ձեր վրայ չպիտի խօսէին։ Իզապո ծուղակի պէտք չունի։ Երբոր մէկը նեղութիւն պատճառէ իրեն։ անիկա կը վերցնէ մասը և զայն ցոյց կուտայ մահուան։ մարդը կիյնայ։

—Ատիկա ճիշտ է ըսաւ ինքնիրեն Ժան սան Բէօր զողզողալով։ Տիկին յարեց բարձր ձայնով, եթէ ընդունեցի հետեւիլ ձեր պահակապետին, առանձին, առանց բան ըսելու մարդու թէ հոս կուգայի, ատիկա միթէ ապացոյցը չէ՞ իմ վստահութեանս։ Ոչ ոք գիտէ թէ ուր կը գտնուիք դուք։ Մինչ ամէն ոք կը կարծէր թէ դուք չատ հեռուն էք, գաղտնաբար կապրիք ձեր պալատին մէջ։ Ոչ ոք գիտէ թէ ես հոս եկած եմ եթէ ես սպաննուէի, այն ատեն ով պիտի գիտնար թէ ո՞ւր է իմ դիակս։ Եւ սակայն եկայ ուզելով չքմեղացնել զիս. տեղեկացնել ձեզի ինչ որ դուք չէք գիտեր ըսել ձեզ...

—Թէ երբ որ Տիժոն հասաք ընդհատեց Իզապո։ ձեր կինը ցցուած տեսաք ձեր դէմ արդէն իսկ տեղեկացած մեր որոշումներուն։ ատիկա գիտեմ, ատոր տեղեկացայ անմիջապէս։

Ժան սան Բէօր ապշած մնաց, թագուհին աւելցուց.

—Ձեր ողջ մեղաւն պատճառը, այն է որ ներեցի ձեզ. ինչ որ չի կրցայ ներել ձեզ, այն ալ ձեր իմ քովս չգալն էր։ Երբ ամէն ինչ կորսուած կարծեցիք, փոխանակ Սուլթան Պալադիէն պարտութեան ենթարկուելու պէտք էր Սէն Բոլ տպարանքը վերադառնայիք, ու միտաին փոքրի ու մեծ թեան նոր ծրագիր մը պիտի պատրաստէինք։ Զեզի հոս բերել տուի, ատիկա ըսելու համար ձեզ։ Եւ ուրիշ բաներ ալ։

Իզապո տաքի եկած էր։

Կը կոթնէր իր թիկնաթոռին յենարանին լքումի երեւոյթով մը, հմայիչ ու թիւթիչ։ Ատիկա նոյն այն կինն էր որ քիչ առաջ կը մարակէր վարդը և կը կըշտամբէր Պուա Ռիտոնը։

Ժան սան Բէօր վարէն կը գիտէր զայն, և ան բռնուած էր իր երբեմն զգաղած կիրքէն։ Սիրար կը զողզողար։

«Կը կարծէի մոռցած ըլլայ զայն, կ'ըսէր ինքնիրեն. կը կարծէի սիրել այդ աղջիկը, այդ անուշ Օաէթ տը Շանտիվէոը։ Կիրքս կը քնանար։ Ես միշտ սիրած եմ Իզապոն։

Պուրկոնեի դուքսը կը խաբուէր։

Անիկա չէր սիրեր Իզապո տը Պավիէրը։

Իր բովանդակ ուժովը կը սիրէր Օաէթ տը Շանտիվէոը։

Բայց զօրաւոր դիւթչուհին մօտ, այն անբացատրելի գեղեցկութեան առջեւ տափանքը կը ծնէր իր մէջ. կիրքը աւելի զօրաւոր կը դառնար։

—Տիկին, թոթովեց, տիկա արդարեւ սխալը եղաւ։ Հաղար անգամ դառնօրէն ցաւած ատոր վրայ, ու այս իրիկուն ձեզ տեսնելով ճիշտ այնպէս ինչպէս երազներուս մէջ այնքան յաճախեմ ձեզ, այդ ցաւս յուսահատութեան կը փոխուի։

—Տակաւին ձեզի պիտի ըսէի թէ, դուքս Իզապո, ձեզ Բարիզ դառնալէն ի վեր կը խուսափինձմէ։ Ինչու համար։ Ուրեմն ես անոնցմէ՞ եմ, որոնցմէ կը վախնան։ Այլեւ անցուցէք ձեր քին և Ֆրանսայի արքունիքին բոլոր գեղեցիկներուն և Աղնուականներուն և քաղաքացիներուն, օրիորդներուն և ժողովուրդի աղջիկներուն մէջ քննութիւն տարեցէք և ինձի նայեցէք։

—Կը խենթեցնէք զիս, մրմնջեց Ժան սան Բէօր մի խաղաք ինձի հետ։

—Դեղեցիկ չեմ միթէ, շարունակեց թագուհին լուրջ չեչտով մը, որ արդարեւ կը խենթեցնէր զինքը, ես հպարտ եմ։ Ու հպարտութիւնս կը պաշտպանեմ։ Գիտեմ թէ ոչ ոք գեղեցիկ է ինձի չափ, գիտեմ ատիկա, ատոր համար կը հպարտանամ։ Եւ կը հարցնեմ թէ ինչու համար Ժան սան Բէօր հեռանայ ինձմէ։

(Շար.)